

Nambari ya Mtahiniwa _____

SMZ

BARAZA LA MITIHANI LA ZANZIBAR

MTIHANI WA Kuingilia Kidato Cha Kwanza

133

KISWAHILI

MUDA: SAA 2.00

JUMAPILI 20 DISEMBA, 2020 MCHANA

MAAGIZO KWA WATAHINIWA

1. Mtihani huu una sehemu NNE (4) A, B, C na D.
2. Jibu maswali YOTE kutoka sehemu A, maswali MANNE (4) kutoka sehemu B, maswali MAWILI (2) kutoka sehemu C na swali MOJA (1) kutoka sehemu D.
3. Andika nambari yako ya mtihani katika kila ukurasa.
4. Majibu yote yaandikwe katika nafasi zilizowekwa.
5. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu ya buluu au nyeusi.
6. Simu za mkononi na vitu visivyoruhusiwa havitakiwi ndani ya chumba cha mtihani.

KWA MATUMIZI YA WASAHIHISHAJI		
NAMBARI YA SWALI	ALAMA	SAINI
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
JUMLA		

Mtihani huu una kurasa 13 zenye maandishi

Ukurasa wa 1 kati ya 13

Find this and other free resources at:

<https://maktaba.tetea.org>

SEHEMU A: (Alama 15)

UFAHAMU

Jibu maswali YOTE katika sehemu hii.

1. Soma habari hii kwa makini kisha jibu maswali yanayofuata.

Kujifunza lugha ya Kiswahili hadi kujipatia utaalamu na ujuzi si mzaha. Ni harakati na mikakati ya kuuma meno hasa. Mwanafunzi anayeweza kujifunza Kiswahili mpaka afikie kilele cha mafanikio anahitajika kuwa makini sana. Awe msikivu, mdadisi na mtafiti wa kila suala linalohusu Kiswahili. Asiwe mwenye papara, mwenye kurukia maneno bila ya kuyachunguza ili ajue kama yanayozungumzwa ni maneno sanifu au lugha ya mitaani inayozungumzwa kiholela na wapita njia wa tua tugawe.

Lugha ya Kiswahili ni lugha ya kipekee. Msemaji mzuri wa Kiswahili sio yule anayenuia kupitisha ujumbe tu, bali ni yule anayepitisha ujumbe kwa namna inayofaa ili ueleweke kikamilifu. Hii hutegemea hasa na uteuzi mzuri wa msamiati.

Aidha, matamshi safi ni muhimu sana katika mawasiliano yoyote yale ya lugha ya Kiswahili. Matamshi yaliyojaa athari ya lugha mama hutatiza mawasiliano kutokana na kupotosha maana sahihi iliyokusudiwa na mzungumzaji lakini pia huleta maudhi na kumchosha msikilizaji. Tofauti na baadhi ya lugha nyengine, matumizi ya lugha sanifu katika Kiswahili huvutia sana kutokana na uzingatiaji wa ngeli pamoja na kuwa na msamiati mpana na unaoendelea kupanuka siku baada ya siku.

Lugha ya Kiswahili ina utajiri mkubwa wa methali, nahau, misemo, mafumbo na tamathali za semi. Msemaji hodari wa Kiswahili anafahamu matumizi murua ya semi na tamathali za semi. Matumizi hayo ni pamoja na uteuzi sahihi wa semi na tamathali hizo, wakati gani atumie kutegemea na mazingira, pamoja na ujumbe anaokusudia kuuwasilisha.

Maswali

- a) Bainisha mambo mawili (2) yanayohitajika ili kupata utaalamu na ujuzi wa lugha ya Kiswahili.

- b) Msemaji mzuri wa lugha ya Kiswahili ana sifa gani?

- c) Matamshi yaliyojaa athari ya lugha mama yana athari gani katika mawasiliano?

- d) Eleza faida ya matumizi ya lugha sanifu ya Kiswahili katika mawasiliano.

- e) Ni yepi matumizi mazuri ya methali na misemo ya Kiswahili?

---

2. Fupisha habari uliyoisoma hapo juu kwa maneno yasiyozidi arubaini (40).

SEHEMU B: (Alama 40)

SARUFI NA MATUMIZI YA LUGHA

Jibu maswali MANNE (4) katika sehemu hii. Swali la SITA (6) ni la lazima.

3. a) Tunga sentensi kwa kutumia miundo ifuatayo.

i. T+H+N

---

ii. N+V+T+E

---

iii. E+N+TS+TS+T+E

- b) Andika sentensi zifuatazo katika hali ya umoja.

i. Vyumba hivi vya madarasa ni vidogo.

---

ii. Hizi ndizo siku tulizokuwa tukizisubiri kwa hamu.

---

4. a) Tunga tungo yenye vipashio vifuatavyo kwa kutumia kiunganishi kilichomo ndani ya mabano. Nambari moja (i) imetumika kama mfano.

i. Kirai na kirai (na)
Katikati ya msitu **na** mlima mrefu.

ii. Kitenzi na kitenzi (kisha)

---

iii. Sentensi na sentensi (pia)

---

iv. Nomino na nomino (au)

- b) Kwa kutumia mifano eleza maana ya istilahi zifuatazo.

i. Vihusishi

---

ii. Vihisishi

---

5. a) Andika neno lisilohusiana na mengine katika makundi yafuatayo.

i. Nyama, samaki, pweza, kome

_____

ii. Machungwa, mashelisheli, chenza, mabalungi

_____

iii. Tanzania, Kenya, Ujerumani, Kiingereza

_____

b) Taja sifa mbili (2) za ufupisho wa habari.

i. _____

ii. _____

6. a) Andika maneno yafuatayo kwa nambari.

i. Elfu tisa mia tisa na tisa.

_____

ii. Laki nane, elfu sita na mia saba.

_____

iii. Milioni kumi na tatu, laki moja na mia moja.

_____

b) Tafsiri sentensi zifuatazo kwa lugha ya Kiingereza.

i. Mungu wangu! Nimesahau kuandika jina langu.

_____

_____

ii. Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ina Wizara kumi na saba.

_____

_____

7. a) Eleza aina tatu (3) za washiriki wa mdahalo.

_____

_____

Nambari ya Mtahiniwa _____

---

b) Taja dhima mbili (2) za mdahalo.

i. _____
_____

ii. _____
_____

SEHEMU C: (Alama 30)

FASIHI

Jibu maswali MAWILI (2) katika sehemu hii.

8. Tunga beti tano (5) za ngonjera inayohusu jambo lolote lenye faida kwa jamii yako.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

9. a) Eleza maana ya istilahi zifuatazo za kifasihi.

i. Utenzi

ii. Fasihi

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

UTUNGAJI

11. Tunga Insha ya maneno kati ya 120 – 130 kuhusu “Athari za uvunjaji wa amani katika nchi yetu”.

[illegible]

Nambari ya Mtahiniwa _____

[illegible]

12. Andika mdahalo wenye hoja nne (4) ukitetea mada inayosema, “Matumizi ya simu za mkononi kwa wanafunzi yanaleta hasara zaidi kuliko faida”.

This image shows a full page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general note-taking. There are no margins, text, or other markings present.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

<https://maktaba.tetea.org>